

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817203796
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5817203796.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. F., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky Mgr. J. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, A., zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom, so sídlom Bernolákova 18, Trstená, IČO: 47 441 798 a otca Mgr. R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, Q., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Renátou Barbušovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 13, P. O. Box 154, Bratislava 1, IČO: 30 811 481, maloleté dieťa bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaniach otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/31/2017-526 zo dňa 18. februára 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV., ktorým upravil styk otca s dieťaťom tak, že „... otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý párný kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka 9.00 hod. do pondelka 14.00 hod. a ďalej je otec dieťaťa oprávnený sa s dieťaťom stretávať: - každý párný rok v čase jarných prázdnin, a to čase od 9.00 hod. soboty nasledujúcej po poslednom dni školského vyučovania pred prázdninami do nedele nasledujúceho týždňa do 14.00 hod.; - každý nepárný rok v čase jesenných prázdnin od 9.00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny začínajú do 14.00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny končia; - každý nepárný kalendárny rok v čase od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod.; - každý párný kalendárny rok v čase od 30.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.; - každý nepárný kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od štvrtka, ktorý predchádza veľkonočnému piatku od 10.00 hod. do utorka, ktorý nasleduje po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.; - každý párný kalendárny rok v čase narodenín a menín maloletého si otec dieťaťa prevezme dieťa v mieste bydliska matky o 10.00 hod., do 18.00 hod., s tým, že na začiatku styku si otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky a po ukončení styku jej dieťa v mieste jej bydliska odovzdá. Matke uložil súd povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v stanovenom čase v mieste bydliska matky otcovi dieťa odovzdať a po ukončení styku dieťa v mieste bydliska matky od otca prevziať...“ p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zveril maloletého L. F., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia (výrok I.). Otcovi maloletého dieťaťa uložil povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 200,- eur mesačne, počnúc dňom 24.08.2017 do 09.04.2018 a sumou 250,- eur mesačne, počnúc dňom 10.04.2018 do budúcnosti, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého (výrok II.). Zameškané výživné za obdobie od 24.08.2017 do 18.02.2019 vo výške

50,- eur uložil otcovi dieťaťa zaplatiť spolu s bežným výživným, splatným v mesiaci nasledujúcom po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Styk otca s dieťaťom upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý párný kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka 9.00 hod. do pondelku 14.00 hod. a ďalej je otec dieťaťa oprávnený sa s dieťaťom stretávať: - každý párný rok v čase jarných prázdnin, a to čase od 9.00 hod. soboty nasledujúcej po poslednom dni školského vyučovania pred prázdninami do nedele nasledujúceho týždňa do 14.00 hod.; - každý nepárný rok v čase jesenných prázdnin od 9.00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny začínajú do 14.00 hod. dňa, ktorým sa prázdniny končia; - každý nepárný kalendárny rok v čase od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod.; - každý párný kalendárny rok v čase od 30.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.; - každý nepárný kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od štvrtka, ktorý predchádza veľkonočnému piatku od 10.00 hod. do utorka, ktorý nasleduje po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.; - každý párný kalendárny rok v čase narodenín a menín maloletého si otec dieťaťa prevezme dieťa v mieste bydliska matky o 10.00 hod., do 18.00 hod., s tým, že na začiatku styku si otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky a po ukončení styku jej dieťa v mieste jej bydliska odovzdá. Matke uložil súd povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v stanovenom čase v mieste bydliska matky otcovi dieťa odovzdať a po ukončení styku dieťa v mieste bydliska matky od otca prevziať (výrok IV.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok V.). Napokon okresný súd uložil otcovi dieťaťa povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 178,48 eur na účet Okresného súdu Námestovo, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok VI.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že rodičia maloletého nežijú spolu, dieťa býva s matkou, otec ho navštevuje. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, vrátane vylúčenia Mgr. S. A. už ako svedkyne, ktorá vyhotovila znalecký posudok, ako aj z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (sp. zn. 11CoP 63/2018 zo dňa 29.11.2018 - pozn. odvolacieho súdu), súd prvej inštancie dospel k záveru, že najvhodnejšie bude, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a nie tak, ako žiadal otec, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na druhej strane otcovi určil širší rozsah styku s dieťaťom, než tomu bolo doteraz, na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia (č. k. 1P/31/2017-278 zo dňa 29.06.2018 - pozn. odvolacieho súdu). Preto, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, aby bolo rešpektované jeho právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi, súd prvej inštancie určil styk otca s dieťaťom každý druhý týždeň od štvrtka do pondelka nasledujúceho týždňa, nie až do utorka, ako navrhoval otec. Okresný súd rozhodol tak aj preto, lebo maloleté dieťa len nedávno dovŕšilo vek 3 rokov, kedy sa skončil proces separácie dieťaťa od matky. Za daného stavu preto súd nepovažoval za vhodné pre dieťa, aby v takom útlom veku, ako je, bolo od matky vzdialené na taký dlhý čas, aký navrhoval otec, zvlášť, ak doposiaľ s otcom doteraz strávilo len 2 dni za 2 týždne. Súd prvej inštancie neakceptoval požiadavku otca, aby si matka po skončení styku dieťaťa prevzala dieťa od otca v mieste jeho bydliska, t. j. v Q., naopak, uložil mu povinnosť dieťa odovzdať matke v mieste jej bydliska. Otec svoju požiadavku odôvodňoval tým, že obaja rodičia sa majú podieľať na nákladoch spojených so stykom s dieťaťom, pričom tieto náklady nemožno považovať len za peňažné výdavky, ale otec je v súvislosti so stretávaním sa s maloletým nútený stráviť cestovaním aj množstvo času a vynaložiť veľa energie. S týmto tvrdením síce súd prvej inštancie súhlasil, a to aj s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2996/17 zo dňa 29.05.2018, no na druhej strane uloženie povinnosti matke na prevzatie dieťaťa u otca a v jeho bydlisku by neúmerne zaťažilo nielen matku, ale predovšetkým maloleté dieťa. Matka na rozdiel od otca nemá motorové vozidlo a bola by nútená na cesty využívať len prostriedky verejnej dopravy, pričom dopravné spojenie medzi Q. (bydlisko otca) a A. (bydlisko matky) ani zďaleka nie je optimálne. Cesta trvá 5 - 6 hodín, čo by muselo spolu s matkou znášať aj maloleté dieťa, pre ktoré by toto cestovanie vzhľadom na jeho útlý vek 3 roky bolo príliš zaťažujúce. Na druhej strane ale okresný súd výdavky na cestovanie za maloletým dieťaťom označil za odôvodnené a zohľadnil ich otcovi v rozhodnutí o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému tým spôsobom, že mu (na rozdiel od v poradí prvého rozsudku) neuložil povinnosť prispievať dieťaťu na tvorbu úspor. Čo sa týka rozsahu určeného výživného, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke, pričom poberá rodičovský príspevok 236,- eur mesačne z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa. Okrem toho pracuje na dohodu o pracovnej činnosti v OKNOTYP s. r. o., Tvrdošín, kde jej za obdobie od júla 2018 až do januára 2019 bola vyplatená odmena celkovo 300,51 eur. Býva s dieťaťom u svojich rodičov v A.. Dieťa navštevuje od septembra 2018 Súkromnú materskú školu v A., v súvislosti s čím sa platí poplatok 84,80 eur. Zvýšené výdavky má matka na dieťa z dôvodu, že mu bola zistená alergia na potraviny, kvôli ktorej mu zakupuje pečivo len zo špaldovej múky a pripravuje mu

osobitne stravu do materskej školy. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, tento je živnostníkom v oblasti správy technických zariadení. Podľa daňového priznania za rok 2017 vykázal základ dane vo výške 13.242,66 eur. Ďalej bolo zistené, že je jedným z dvoch spoločníkov spoločností s ručením obmedzeným zaoberajúcich sa developerskou činnosťou. Jedna z týchto spoločností, a to Lúčky Development s. r. o., so sídlom Bratislava, Ľudovíta Fullu 7 za rok 2017 podľa daňového priznania vykázala daňovú stratu 2.981,60 eur a druhá AHOJ Development s. r. o., so sídlom Bratislava, Račianska 71 základ dane 12.670,45 eur. V druhej označenej spoločnosti je otec spoločníkom s obchodným podielom vo výške 50 %. Žije v Q. v byte vo svojom vlastníctve v spoločnej domácnosti so svojom priateľkou, ktorá je študentka bez pravidelného príjmu. Aktuálne platí dieťaťu mesačne sumu 250,- eur. Vychádzajúc z vyššie uvedených pomerov, ako aj z toho, že práve sumu 250,- eur mesačne navrhla ako výšku výživného matka na poslednom pojednávaní, súd prvej inštancie určil na maloleté dieťa otcovi povinnosť platiť sumou 250,- eur mesačne, avšak až od 10.04.2018, kedy začala matka navštevovať s dieťaťom lekára - alergológa. Do uvedeného času, t. j. do 09.04.2018 určil otcovi výživné vo výške 200,- eur. V oboch prípadoch výšku výživného označil za zodpovedajúcu možnostiam a schopnostiam povinného rodiča, t. j. otca dieťaťa. Keďže otec začal platiť výživné 250,- eur mesačne, už od vyhlásenia prvého rozsudku, súd prvej inštancie mu určil povinnosť na zaplatenie zameškaného výživného za obdobie od 24.08.2017 do 18.02.2019 vo výške 50,- eur. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov. V tomto smere uviedol, že nezistil existenciu takých okolností, ktoré by odôvodňovali priznanie trov niektorému z účastníkov. Otcovi súd prvej inštancie ešte uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu predstavujúce znalečné za podaný znalecký posudok.

2. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie tak otec, ako aj matka dieťaťa.

3. Otec podal odvolanie sčasti proti výroku, ktorým okresný súd upravil jeho styk s maloletým a tiež proti výroku, ktorým mu súd uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 62 ods. 1 CMP, § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súdu prvej inštancie vytýkal, že nesprávne, resp. neúplne zistil skutočný stav veci, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a pre nesprávne právne posúdenie veci. V bližších podrobnostiach uviedol, že so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky síce súhlasil, avšak pod podmienkou, že jeho styk s dieťaťom bude upravený v širšom, ním navrhovanom rozsahu. Konkrétne, pokiaľ ide o bežný styk, žiadal, aby bol oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý páry kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka 9.00 hod. do utorka 14.00 hod. Tiež žiadal, aby v rámci špeciálnej úpravy styku s maloletým boli upravené aj letné školské prázdniny, a to tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s dieťaťom v čase letných školských prázdnin každý kalendárny rok v čase od 01.07. od 10.00 hod. nepretržite do 15.07. do 18.00 hod. a v čase od 01.08. od 10.00 hod. nepretržite do 15.08. do 18.00 hod. Otec poukázal na to, že vzhľadom na ostatnú špecifickú úpravu styku v rozsudku (obdobie veľkonočných, vianočných prázdnin a pod.) je nelogické, aby sa nemohol stretávať s maloletým vo väčšom časovom rozmedzí aj počas letných prázdnin. V časti úpravy styku otec zdôvodnil odvolanie aj tým, že má rovnocenné právo podieľať sa na výchove svojho dieťaťa ako matka, a to aj v prípade, že dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky. Preto pokiaľ nie sú zistené dôvody a také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k pozastaveniu (obmedzeniu) v rodičovských právach a povinnostiach, nie je žiadny dôvod, aby sa nemohli obaja rodičia plnohodnotne podieľať na výchove svojho dieťaťa a nie je žiadny dôvod a ani v záujme maloletého tomuto nezabezpečiť plnohodnotnú výchovu zo strany obidvoch rodičov. Tiež z dôvodu, že otec a matka nežijú v jednom meste, je v záujme dieťaťa, ktoré bude musieť absolvovať cesty z A. do Q. a späť, aby jeho pobyt u otca bol dlhší a súvislejší, a to najmenej v rozsahu 4 dní, nakoľko vo štvrtok a následne v utorok bude už dieťa cestovať. Okresný súd svoje závery ohľadom úpravy bežného styku nijako bližšie nezdôvodnil, prečo by dieťa, ktoré má 3 roky nemohlo tráviť s otcom viac dní spolu. V tomto smere otec vytýkal v rozsudku súdu prvej inštancie nepresvedčivosť, teda to, že nespĺňa požiadavky kladené na zákonné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP. Napokon zdôraznil, že je absolútne rovnocenným rodičom postarať sa o výchovu a starostlivosť o maloletého L.. Otec je rodič, ktorý miluje svoje dieťa a chce mu dať do života a vo výchove aj otcovský vzor, ktorý práve s pribúdajúcim vekom dieťaťa je nezastupiteľný. Nesúhlasil ani s výrokom okresného súdu v tej časti, v ktorej upravil preberanie a odovzdávanie maloletého dieťaťa. Žiadal, aby to bola matka, ktorá maloletého L. preberie v určený čas a hodinu v mieste bydliska otca. V tomto smere uviedol, že cestovanie vlakom je pre dieťa pohodlnejšie a menej zaťažkávajúce ako cestovanie osobným motorovým vozidlom, v ktorom musí byť dieťa po celý čas pripútané v autosedačke na zadnom sedadle vozidla. Vo vlaku je

cestovanie pohodlnejšie, dieťa má aj voľnejší pohyb. Navyše matka mala aj osobné motorové vozidlo, ktoré na ňu previedol otec, tohto sa však účelovo zbavila, keď ho predala. Navyiac býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou (starou matkou dieťaťa), ktorá je vlastníčkou motorového vozidla a taktiež aj jej otčim. Alternatívne otec žiadal, aby sa odovzdávanie a preberanie dieťaťa uskutočňovalo „na pol ceste“, čiže v Trenčíne. V závere podaného odvolania ešte uviedol, že s výrokom o uložení povinnosti zaplatiť štátu vzniknuté trovy konania nesúhlasí, pretože na zloženie preddavku boli zaviazaní obaja rodičia, každý vo výške 200,- eur. Otec tento preddavok zložil. Možno teda len dedukovať, že súd rozhodol aj o povinnosti doplatiť zbytok znalečného vo výške 178,48 eur na ťarchu otca. Z odôvodnenia rozsudku sa to nedá vôbec zistiť. Ak matka maloletého súdom uloženú povinnosť zložiť preddavok na znalecké dokazovanie nesplnila, súd mal možnosť ho vymáhať. V zmysle rozhodnutia súdu R 82/1999, ak bol posudok urobený na zistenie skutočností tvrdených oboma účastníkmi konania, potom sú povinní pomerne znášať náklady na tento dôkaz. Ak matka nezložila preddavok, má súd možnosť ho vymáhať a nie uložiť povinnosť otcovi zaplatiť aj tieto štátom preddavkované trovy dôkazu. Zo zhora uvádzaných dôvodov otec žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť.

4. Matka dieťaťa podala odvolanie do všetkých výrokov napadnutého rozsudku okresného súdu s výnimkou výroku o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti a výroku o trovách konania štátu. Odvolanie podala z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) CSP, ako aj z dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. V bližších podrobnostiach súdu prvej inštancie vytykala, že nerozhodol správne, keď otcovi neuložil povinnosť prispievať na tvorbu úspor pre syna sumou vo výške 200,- eur mesačne. Uviedla, že v konaní preukázané schopnosti a možnosti otca to v danom prípade umožňovali. Taktiež okresný súd neúplne zistil skutočný stav vecí týkajúci sa možností, schopností a majetkových pomerov otca, pri rozhodovaní vychádzal z neaktuálnych daňových priznaní za rok 2017. Otcove pomery v čase vyhlásenia v poradí druhého rozsudku, t. j. k 18.02.2019 sa už zmenili a umožňovali mu uložiť vyššie výživné. Matka poukázala na vysokú životnú úroveň otca, ktorý aktívne navštevuje wellness centrá, pravidelne sa zúčastňuje zahraničných dovolení, je vlastníkom 2 motorových vozidiel, žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá na chod domácnosti neprispieva. Za ďalšie, nesúhlasila ani s úpravou styku otca s dieťaťom. Úpravu určenú okresným súdom označila za príliš širokú. Žiadala, aby sa otec stretával naďalej so synom každý párnny týždeň v sobotu od 9.00 do nedele 18.00 hod., a to preto, lebo súdom prvej inštancie určený rozsah stretávania sa nie je v záujme maloletého dieťaťa, ide o dobu odlúčenia 5 dní od matky, od sociálneho prostredia, v ktorom dieťa vyrastá, pričom samotný otec tiež nerešpektuje synov denný režim. Navyše otec napriek prezentovanému záujmu o syna, o tohto nejavi skutočný záujem. Vo viacerých termínoch sa stretnutie otca s dieťaťom bezdôvodne neuskutočnilo. Matka pritom otcovi v stretávaní sa so synom nebráni. V konaní vypočutá svedkyňa, predtým znalkyňa, uviedla, že rozšírený styk otca s dieťaťom prichádza v úvahu len vtedy, ak zmení otec svoj negatívny postoj k matke. K tomuto však v priebehu konania nedošlo. Okresný súd preto nerozhodol správne o značne rozšírenom styku otca so synom. Svoje rozhodnutie ani bližšie riadne neodôvodnil. Na základe uvedeného matka vyslovila presvedčenie, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, ďalej, že konanie súdu prvej inštancie má iné vady, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tiež to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ďalej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, to, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, ďalej, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a napokon, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Matka odvolací súd žiadala, aby rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil, a to pokiaľ ide o rozsah úpravy otca s dieťaťom (bližšie uvedené v odvolacom petíte) a výšku vyživovacej povinnosti.

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky (a zároveň odvolacej replike) zopakoval svoje tvrdenia uvádzané v podanom odvolaní. Trval teda na širšom rozsahu styku, ako aj na tom, aby po jeho ukončení si maloletého prevzala matka v určený deň a hodinu v mieste bydliska otca. Okresný súd legitímne rozhodol, že otec nie je povinný prispievať na tvorbu úspor maloletého z dôvodu jeho nadmernej časovej a finančnej zaťaženia pri realizácii styku. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že otázka časovej zaťaženia, kedy majú rodičia vzdialené bydliská, tak ako v danom prípade, je vyčísliteľná a ak táto povinnosť zaťaží len jedného z rodičov na prospech druhého, je potrebné na toto prihliadať ako na plnenie na prospech maloletého. Takže neobstojí tvrdenie matky v odvolaní, že odôvodnenie rozsudku súdu je v uvedenom smere nepreskúmateľné. Okresný súd pri určovaní rozsahu

vyživovacej povinnosti správne zistil skutkový stav, vychádzal z aktuálnych a posledných daňových priznaní za rok 2017. Daňové priznania za rok 2018 v deň vyhlásenia rozsudku ešte neboli vypracované a podané. Zasa neobstojí preto tvrdenie matky, že súd vychádzal z neaktuálnych daňových priznaní. Spoločnosti, v ktorých je otec spoločníkom, mu nevyplácajú žiaden podiel na zisku - dividendu, keďže sú v strate. Tieto skutočnosti mal súd preukázané z daňového priznania otca ako fyzickej osoby. Nepravdivé je tvrdenie, že otec žije nadštandardne, pretože na kúpu bytu, ktorý odkúpil od sestry a svojej matky a v ktorom 36 rokov vyrastal, si zobral hypotéku vo výške 55.000,- eur. Byt je zariadený bežným užívateľským spôsobom. Do wellness centra ide otec len vtedy, keď je na G., počas víkendov a má maloletého, aby mu urobil program. Žiadnych pravidelných zahraničných dovolení sa nezúčastňuje. V minulosti bol v Chorvátsku pri mori, kde chcel vziať aj maloletého, keďže by mu to bolo na prospech, avšak matka mu to neumožnila. Pravdou je, že má zakúpené 2 motorové vozidlá, túto skutočnosť ale nepopiera, bola známa už v prvoinštančnom konaní, používa ich na živnosť. Ide o staršie motorové vozidlá. Otec sa snaží zarobiť peniaze na rozdiel od matky, ktorá nejaví reálny záujem zamestnať sa, reálne si nehľadá trvalú prácu, hoci maloletý navštevuje materskú školu. Otec nesúhlasil s tvrdeniami uvádzanými matkou, že znalkyňa na pojednávaní nevychádzala z aktuálnej situácie a znalostí, keďže od podania znaleckého posudku uplynul takmer rok, práve naopak, znalkyňa, neskôr v postavení svedkyne, vzhľadom na ročný časový odstup od podania znaleckého posudku doporučila oproti jej pôvodnému stanovisku rozšírený styk maloletého s otcom a tento jej posun aj zdôvodnila. To, že je otec pracovne zaneprázdnený, nevyklučuje jeho riadnu starostlivosť o vlastné dieťa. Toto už trávilo pred samotným rozhodnutím súdu dlhší čas u otca v čase Silvestra 2018/2019 v rozsahu 5 dní, aj počas Veľkej noci 2019, pričom nemalo žiadny problém počas pobytu u otca. Tvrdenie matky v odvolaní, že dieťa nebolo s otcom nikdy dlhšie ako 2 dni, je zavádzajúce. Z pozície, kedy otec žiadal o striedavú osobnú starostlivosť o dieťa, ustúpil len preto, lebo znalkyňa uviedla, že do veku 3 rokov dieťaťa je toto naviazané viac na matku a odborníci v tejto oblasti považujú vek 3 rokov za vek, kedy proces separácie dieťaťa od matky končí. Tvrdenie matky, že nie je potrebné upravovať letné školské prázdniny, keďže dieťa nie je školopovinné, neobstojí z 2 dôvodov, a to preto, lebo 1. súd upravil styk počas všetkých školských prázdnin, hoci dieťa ešte nenavštevuje školu, len zrejme omylom opomenul upraviť letné prázdniny, hoci to otec požadoval a 2. preto, že dieťa už navštevuje materskú škôlku a prázdniny v škôlkach kopírujú prázdniny školákov. Otec rozhodne nesúhlasil s tvrdeniami matky, že jeho záujem o dieťa je len deklarovaný a že nedodržava súdom upravený styk a nežiadal o náhradné termíny. Pravda je taká, že otec syna pravidelne navštevuje napriek veľkej vzdialenosti a napriek tomu, že si vždy musí zabezpečiť na G. prespatie s dieťaťom, čo nepovažuje za prospešné pre dieťa a je potrebné v jeho záujme takýto režim ukončiť. Samozrejme, že dieťa, keď je u otca, počas dňa spí, stravuje sa, otec mu dokonca sám navarí. S otcom je šťastné, otec mu vymýšľa rôzny program, je najedené, nepocikáva sa, ako to nepodložene tvrdí a zavádza matka. Otec dokonca rešpektuje skutočnosť, že dieťa má mať upravenú stravu. V záujme maloletého otec navrhuje styk v rozsahu od štvrtka do utorka, aby záťaž na dieťa v súvislosti s cestovaním bola minimálna. Rozhodne by bolo väčšou záťažou pre dieťa v sobotu cestovať do Q. a v nedeľu späť do A.. Skutočnosť, že rodičia majú rôzne bydliská, je fakt, a tomuto faktu musí aj súd v záujme maloletého prispôbiť styk otca tak, aby to bolo pre dieťa najoptimálnejšie. Nik nemôže žiadať od otca, aby naďalej provizórne prespával s dieťaťom na mieste, kde nemá vytvorené vhodné podmienky pre riadny styk a navyše takéto riešenie je v rozpore so záujmom aj samotného dieťaťa, ktoré si má budovať a prehĺbovať citový vzťah s otcom v pravidelnom rovnakom prostredí domova. Nepravdivé sú tvrdenia matky, že otec neabsolvuje s dieťaťom lekárske prehliadky. Otec sa vždy informuje na zdravotný stav syna, a keď mu matka odmietne dať informácie, tak sa informuje priamo u lekárky. Ani tvrdenia matky, že ju otec ignoruje v komunikácii ohľadom dieťaťa, sú nepravdivé. Práve kvôli takýmto tvrdeniam bol nútený v konaní predkladať prepisy SMS komunikácie, čo by za iných okolností nerobil, pokiaľ by matka zámerne neklamala. Matka otcovi vykrikovala, že má kamarátky na ÚPSVaR, ktorými sa neraz chválila a otca necháva zámerne predvolať ÚPSVaR, aby navodila dojem, že otec nemá záujem spolupracovať a komunikovať s ňou. V záujme komunikácie neprosieva ani to, že matka si každé preberanie a odovzdávanie maloletého nahráva na mobilný telefón. Pravdou je, že vzájomná komunikácia rodičov nie je ideálna, avšak výraznou mierou k tomu prispieva samotná matka. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj ďalšie uvedené v rozsiahlom vyjadrení otec žiadal, aby bolo odvolanie matky ako nedôvodné zamietnuté.

6. Matka v podanom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s dôvodmi uvedenými v tomto podaní nesúhlasí, celé odvolanie označila za nedôvodné. Zopakovala, že návrh otca na stretávanie sa s maloletým synom každý páry kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka 9.00 hod. do utorka 14.00 hod. nie je dôvodný a hlavne nie je ani v záujme maloletého syna. V tomto smere v ďalších podrobnostiach

poukázala na svoje predošlé vyjadrenia a závery vyplývajúce z už vykonaného dokazovania. Zdôraznila, že otec sa s maloletým pre svoje rozsiahle podnikateľské aktivity už viackrát bezdôvodne nestretol a ani nepožiadaval o poskytnutie náhradného termínu. Tiež nie je dôvodná argumentácia, že matka sa rozhodla po narodení syna zostať na G., v skutočnosti to bol otcov nápad, aby miestom výchovy spoločného syna bol A.. Matka pôvodne chcela rodiť v Q. a tam aj zostať bývať v spoločnom byte, no otec dieťaťa je jej zámer neprestajne vyhováral. Počas spoločného partnerského vzťahu približne 4 roky pred narodením syna dochádzal otec pravidelne každý víkend na G., aby sa tu staral o dom jeho matky. Teda na jeho naliehanie sa matka po narodení dieťaťa po začatí materskej dovolenky presťahovala na G.. Správne je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti maloletého syna pri začatí styku prevziať v mieste bydliska matky a po skončení ho takisto v mieste bydliska matky odovzdať. K predmetnému matka poznamenala, že otec už pred súdom prvej inštancie neustále tvrdil, že má vytvorené vhodné podmienky aj na G., keď uviedol, že v M. má k dispozícii byt svojej tety, ďalej má k dispozícii veľký 2-poschodový rodinný dom v M., ktorý má v prístavbe samostatnú bytovú jednotku, ktorý vlastní jeho sestra a matka, ďalej chatu v M., kde sa otec s maloletým synom zdržiava od júla 2017. Teda cestovanie otca s maloletým synom z A. do Q. a späť je účelové. Pokiaľ ide o osobné motorové vozidlo, ktoré matka vlastnila, toto bola nútená predať z objektívnych dôvodov, keďže išlo o staršie motorové vozidlo, ktoré si vyžadovalo neustále opravy, nebolo v jej finančných možnostiach tieto neustále vynakladať. Čo sa týka povinnosti otca nahradiť trovy konania štátu vo výške 178,48 eur, aj tento výrok matka označila za správny. Uviedla, že nie je v jej možnostiach súdu prvej inštancie vzniknuté trovy štátu zaplatiť, v ktorom smere poukázala aj na to, že na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelária Žilina č.: 12782/2017-KaZA zo dňa 19.07.2017 jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, a teda je od súdnych poplatkov oslobodená.

7. Kolízny opatrovník v podanom vyjadrení k odvolaniu matky odporučil odvolaciemu súdu, aby v časti rozsahu úpravy styku otca s maloletým odvolaniu matky vyhovel, keďže nie je vhodné, aby dieťa bolo od matky vzdialené na tak dlhý čas, ako bolo určené v rozsudku. Len nedávno dovŕšilo vek 3 rokov a skončil sa proces separácie dieťaťa od matky. Toto začalo navštevovať materskú školu v A. a potrebuje niekam patriť, mať zázemie, mať čas na seba, svojich kamarátov. Odvolanie otca odporučil kolízny opatrovník zamietnuť.

8. Matka v reakcii na vyjadrenie kolízneho opatrovníka uviedla, že s ním súhlasí, avšak len v tej časti, v ktorej odporučil odvolanie otca zamietnuť a v časti, v ktorej navrhuje čiastočne vyhovieť odvolaniu matky. So zvyškom vyjadrenia kolízneho opatrovníka nesúhlasila, zopakujúc svoje predošlé tvrdenia.

9. Otec v podanom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zotrval na dôvodoch svojho odvolania s tým, že kolízny opatrovník odporúča zamietnuť odvolanie otca bez bližšieho zdôvodnenia.

10.1. Mimosporové konania sú ovládané princípom oficiality, teda v zásade ich možno začať bez návrhu. Z princípu oficiality tiež vyplýva, že v odvolacom konaní platí zásada neviazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania vo veciach, ktoré možno začať bez návrhu, ako aj zásada neviazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi. Odvolací súd teda preskúmava rozhodnutie v celom rozsahu, teda aj tie výroky, ktoré odvolaním napadnuté neboli. Ide o úplnú apeláciu, pretože súd musí zistiť skutočný stav vecí.

10.2. V danom prípade odvolací súd od odvolaní tak matky, ako aj otca, už raz rozhodoval. Následne tiež v dôsledku podania mimoriadneho opravného prostriedku otcom aj Najvyšší súd SR ako súd dovolací (viď ďalej), v dôsledku rozhodnutia ktorého zostal neprávoplatný vo veci samej len výrok IV., ktorým bol upravený styk otca s dieťaťom. Ostatné výroky súdu prvej inštancie zostali v spojení s rozhodnutím krajského súdu právoplatné.

11. Krajský súd v Žiline (nie „Krajský súd v Trnave“ ako zrejme nesprávne uvádza rozhodnutie Najvyššieho súd Slovenskej republiky), ako súd odvolací, na odvolanie matky (vo všetkých výrokoch s výnimkou výroku o zverení dieťaťa a výroku o trovách konania štátu) a otca (v časti úpravy styku a jemu uloženej povinnosti nahradiť trovy konania štátu) rozsudkom z 29. októbra 2019, sp. zn. 11CoP 51/2019, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil otcovi dieťaťa povinnosť nahradiť trovy konania štátu, zmenil tak, že štátu voči matke náhradu trov konania nepriznal. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Ďalším výrokom zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 29. júna 2018, č. k. 1P 31/2017-278 (o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom, vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenia neodkladného opatrenia z 11. júna 2018 zamietol).

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu jeho trov. Potvrdenie napadnutého rozhodnutia odôvodnil tým, že súd prvej inštancie sa dôsledne zaoberal všetkými rozhodujúcimi otázkami, vrátane tých, na ktoré poukázali odvolatelia, pričom svoje závery riadnym spôsobom odôvodnil. Okrem iného odvolací súd uviedol, že odvolacie námietky otca a matky k rozsahu styku s dieťaťom (či má dieťa u otca zotrvať do nedele alebo do utorka), miestu jeho prevzatia, odovzdania, o úprave cez letné prázdniny, boli známe už v konaní pred súdom prvej inštancie a tento sa s nimi v dostatočnej miere vysporiadal. Mal za to, že úprava styku „od štvrtka do utorka“ tak, ako ju určil súd prvej inštancie, je dostatočná, zohľadňujúca predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ako aj práva jeho rodičov (§ 28 Zákona o rodine). V podstate sporné medzi nimi je, či otec má dieťa matke odovzdať v nedeľu, resp. v utorok. Vezmúc v úvahu, že otcovi bola určená povinnosť dieťa prevziať a odovzdať v mieste bydliska matky, vzdialenosť medzi bydliskom matky a otca a s tým spojený čas s cestovaním, považoval odvolací súd za súladné so záujmom maloletého, aby rozsah stretávania otca so synom bol určený až do utorka, ktoré skutočnosti sa prejavili aj vo vzťahu k výške výživného a k miestu prevzatia a odovzdania dieťaťa. V podstate vo svojom odvolacom návrhu sa matka nebráni tomu, aby dieťa „prespalo“ u otca, avšak len „zo soboty na nedeľu“. Vychádzajúc však z predtým uvedeného a tiež z toho, že v starostlivosti otca o dieťa neboli zatiaľ zistené vážne nedostatky, odvolací súd nepovažoval odvolacie námietky matky za dôvodné. K námietke otca, že súd nerozhodol o úprave styku otca s maloletým počas letných prázdnin, odvolací súd uviedol, že vzhľadom k veku dieťaťa, okolnosť aktuálnosti novej úpravy (tá predchádzajúca sa uskutočňovala na základe právoplatného uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP 43/2017 zo dňa 20. novembra 2017) nepovažoval nerozhodnutie o úprave styku s maloletým počas letných prázdnin len za „opomenutie“ okresného súdu, tak ako to nesprávne deklaroval jeho otec. Odvolací súd vyjadril názor, že je potrebné, aby sa určitý čas, pokiaľ možno bezproblémovo, realizoval styk otca so synom a až potom možno uvažovať o dlhšom pobyte dieťaťa u otca. V rámci svojho odvolacieho petitu otec navrhoval „stretávanie sa v čase školských prázdnin od 01.07. do 15.07. a od 01.08. do 15.08.“. Z uvádzaných dôvodov takúto úpravu za súčasného stavu považoval odvolací súd za predčasnú. Vzhľadom k rozsahu stretávania sa otca so synom, zisteným pomerom na strane oboch rodičov, považoval za správne, aby miestom prevzatia, odovzdania dieťaťa bolo bydlisko matky, ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu, jeho potvrdzujúcej časti týkajúcej sa úpravy styku s dieťaťom, podal otec dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP. Namietal, že nesprávnym postupom súdu mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru odôvodnenie súdov je neudržateľné a zmätočné vo vzťahu k úprave bežného styku otca s dieťaťom, neupravenie styku počas letných prázdnin a miestu odovzdania a preberania dieťaťa. Súd vyvodil z vykonaného dokazovania nesprávne skutkové a právne závery, nakoľko znalkyňa na pojednávaní 18. februára 2019 uviedla, že „dieťa má otca a ten má oň záujem, a pokiaľ by sa napríklad otec s dieťaťom stretával napríklad od štvrtka do pondelka alebo utorka, tak by som povedala, že je to v záujme dieťaťa“. Preto záver, že „súd nepovažuje za vhodné pre dieťa v takom útlom veku, aby bolo od matky vzdialené na tak dlhý čas, ako navrhoval otec“, si odporuje okrem záverov znalkyne aj s ďalšou súdom určenou úpravou styku dieťaťa s otcom počas jesenných prázdnin v dlhšom rozsahu 9 dní. Odvolací súd nedostatočne zdôvodnil, prečo súd prvej inštancie neupravil styk otca s maloletým počas letných prázdnin aj s poukazom na to, že o ostatných sviatkoch a prázdninách v kalendárnom roku na návrh otca rozhodol. Otec ďalej tvrdil, že súd sa nevysporiadal s odvolacou námietkou, že matka pred konaním vlastnila motorové vozidlo, ktoré účelovo predala, a preto by sa mali obaja rodičia podieľať na možnosti stretávania sa s druhým rodičom. Otec podal dovolanie aj z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu nebola riešená. Za túto právnu otázku označil otec „skutočnosť, že preberanie dieťaťa v rámci úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom v prípade rodičov žijúcich v rôznych miestach bydliska, má byť rozvrhnuté medzi obidvoch rodičov približne rovnocenne, aby sa obaja podieľali rovnako na zabezpečení výkonu styku s maloletým a na odovzdaní a preberaní dieťaťa pri ňom“.

13. Matka vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že si vie predstaviť rozšíriť styk otca s dieťaťom len v prípade, ak otec zmení negatívne správanie voči nej. Ohľadne neupravenia styku počas letných prázdnin a miesta a času odovzdania dieťaťa na styk a jeho vrátenie označila odôvodnenie súdu za dostatočné a správne, preto navrhla dovolanie otca zamietnuť.

14. Kolízny opatrovník navrhol dovolanie otca zamietnuť.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, uznesením sp. zn. 8Cdo 85/2020 zo dňa 25. júna 2020 rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. októbra 2019, sp. zn. 11CoP 51/2019 v časti výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o styku otca s maloletým (bod IV. rozsudku súdu prvej inštancie) zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda aj s jeho záverom, že je potrebné upraviť styk otca s dieťaťom, okrem iného tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom „každý párnym kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka 9.00 hod. do pondelka 14.00 hod.“, a teda „nie až do utorka, ako navrhoval otec dieťaťa“. Rozhodol tak s odôvodnením, že ako vyplynulo z výsluchu svedkyne Mgr. S. A., maloleté dieťa len nedávno dovŕšilo vek troch rokov, kedy sa skončil proces separácie dieťaťa od matky. Súd preto nepovažuje za vhodné pre dieťa v takom útlom veku, aby bolo od matky vzdialené na taký dlhý čas, ako navrhoval otec. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku ale odvolací súd dospel k záveru, že „úprava styku od štvrtka do utorka“ tak, ako ju určil súd prvej inštancie, je dostatočná a zohľadňujúca predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ako aj práva jeho rodičov (§ 28 Zákona o rodine). Okrem tohto zrejmejšieho nesúladu v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších stupňov súdy v odôvodneniach svojich rozhodnutí neuviedli, na základe čoho dospeli k uvedenému záveru aj vzhľadom na výpoveď znalkyne, prečo je takáto úprava styku pre maloleté dieťa vhodnejšia, pokiaľ na dlhší čas (9 dní) upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas jesenných prázdnin. Pokiaľ odvolací súd „nepovažoval nerozhodnutie o úprave styku s maloletým počas letných prázdnin len za opomenutie okresného súdu tak, ako to nesprávne deklaroval jeho otec a považoval za potrebné, aby sa určitý čas, pokiaľ možno bezproblémovo, realizoval styk otca so synom a až potom možno uvažovať o dlhšom pobyte dieťaťa u otca...“, dovolací súd označil takéto odôvodnenie za nedostatočné sa vysporiadanie s podstatnou námietkou otca. Za ďalšie odvolací súd sa nevysporiadal ani s ďalšou podstatnou námietkou otca vo vzťahu k určeniu miesta odovzdania a prebrania dieťaťa, že matka bola vlastníčkou motorového vozidla, ktoré však v priebehu konania podľa neho účelovo predala, pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení len uviedol, že „uloženie takejto povinnosti by nezaťažilo len matku, ktorá nedisponuje motorovým vozidlom ako otec, ale predovšetkým dieťa“. Rozhodnutie odvolacieho súdu malo ozrejmiť skutkové a právne závery takým spôsobom, aby účastník nemusel hľadať odpoveď pre vec rozhodujúce skutočnosti v rovine dohadov a aby mohol skutkovo aj právne proti rozhodnutiu argumentovať. Keďže odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu uvedené obsahové náležitosti nemalo, dovolací súd konštatoval, že je nepreskúmateľné a nepresvedčivé. Uvedený nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu mal za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené odvolacím súdom v ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku. Vzhľadom na zistené vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP sa dovolací súd nezaoberal namietanou vadou právneho posúdenia (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), keďže by takéto závery boli predčasné. Za právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, dovolateľ označil skutočnosť, že preberanie dieťaťa v rámci úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom v prípade rodičov žijúcich v rôznych miestach bydliska má byť rozvrhnuté medzi obidvoch rodičov približne rovnocenne, aby sa obaja podieľali rovnako na zabezpečení výkonu styku s maloletým a na odovzdávanie a preberanie dieťaťa pri ňom (poznámka odvolacieho súdu).

16. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania oboch rodičov v intenciách ust. § 65 až § 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu vo výroku IV. (o úprave styku) potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, a to z nasledovných dôvodov:

17. Zo zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu vo vzťahu k výroku IV. súdu prvej inštancie v spojení s predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu vyplýva, že dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu zrejmu nesprávnosť, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti považoval za vecne správne, pričom úprava styku otca s dieťaťom bola upravená od štvrtka do pondelka, avšak odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku dospel k záveru, že „úprava styku od štvrtka do utorka“ (viď bod 16.) je dostatočná a zohľadňujúca predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ako aj práva jeho rodičov (§ 28 Zákona o rodine). K predmetnému odvolací súd poznamenáva, že naozaj v uvedenej časti odôvodnenia odvolacieho súdu došlo k zrejmej nesprávnosti, pričom správne malo byť aj v kontexte ďalších úvah odvolacieho súdu uvedené, že „úprava styku od štvrtka do pondelka“ je „...aj podľa názoru odvolacieho súdu vecne správna...“. Za ďalšie, dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu to, že neuviedol,

prečo je úprava styku otca s dieťaťom do utorka a nie do pondelka pre maloleté dieťa vhodnejšia, pokiaľ na dlhší čas (9 dní) upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas jesenných prázdnin. K predmetnému odvolací súd uvádza, že po opätovnom preskúmaní obsahu celého spisového materiálu dospel k rovnakému záveru ako v predchádzajúcom rozhodnutí a síce, že úprava styku otca s dieťaťom od štvrtka do pondelka a nie do utorka je pre maloleté dieťa vhodnejšia, a to s poukazom na jeho vek (v čase rozhodnutia okresného súdu mal maloletý 3 roky, aktuálne je 5-ročný), má vytvorené silné citové väzby ku svojej matke, čo je vzhľadom k samotnému veku prirodzené a čo v konečnom dôsledku akceptoval aj jeho otec. Samotná znalkyňa odporučila úpravu od štvrtka do pondelka, prípadne do utorka. Dieťa však už je právoplatne zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom podľa súčasnej úpravy bude od nej odlúčené na dobu 5 dní od prostredia, v ktorom vyrastá, má svoj denný režim, navštevuje materskú školu, a preto odvolací súd dobu 5 dní považoval za dostatočnú pre realizovanie práva otca na styk s dieťaťom s ohľadom na zachovanie stability prostredia, v ktorom dieťa vyrastá. V konečnom dôsledku, ak by bolo dieťa až 6 dní u otca, v podstate de facto by už išlo o priblíženie sa modelu striedavej osobnej starostlivosti, vhodnosť ktorého však v danej veci vzhľadom k jej okolnostiam nebola odporúčaná (viď znalecký posudok, výsluch znalkyne a predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu), čo akceptoval aj otec dieťaťa. Za nedostatočné sa vysporiadanie s podstatnou námietkou otca dovolací súd označil tú časť rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorej uviedol, že „...neupravenie styku s maloletým počas letných prázdnin nepovažoval len za opomenutie okresného súdu tak, ako to deklaroval otec dieťaťa, pričom je potrebné, aby sa určitý čas, pokiaľ možno bezproblémovo, realizoval styk otca so synom a až potom možno uvažovať o dlhšom pobyte dieťaťa u otca...“. Dovolací súd pritom neuviedol, že súdy nižších inštancií pochybili, keď neupravili (vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania) styk otca s maloletým aj počas letných prázdnin a v danom prípade odvolací súd po opätovnom oboznámení sa toho, čo doposiaľ v konaní vyšlo najavo, nedospel k odlišnému ako predchádzajúcemu záveru a síce, že nie je v záujme maloletého, aby bol upravený styk s otcom aj počas letných prázdnin, pretože doposiaľ sa javí ako problematický už styk otca s dieťaťom počas bežného roka, rodičia nevedia riadne komunikovať, nevedia sa dohodnúť vo veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ktoré je ešte stále v útlom veku, nie je ani školopovinné, a preto je odvolací súd stále presvedčený, že skôr, ako by dieťa malo stráviť polovicu z každého z letných mesiacov s otcom (ako to žiadal), by si mal najskôr s ním vytvoriť riadny, pevný citový vzťah tak, aby sa cítilo dieťa bezpečne v prostredí, v ktorom bude u otca vyrastať a bude v ňom tráviť dlhší čas. Odvolací súd tak, ako v predchádzajúcom rozhodnutí, nevyklučuje, že v budúcnosti môže dôjsť aj k úprave styku počas letných prázdnin, resp. k úplne inej úprave styku otca s dieťaťom, pokiaľ sa vzťahy medzi rodičmi navzájom, ako aj vo vzťahu k dieťaťu, zlepšia na takú úroveň, kedy bude možné určiť rozsah styku iným spôsobom. To, že odvolací súd ako vecne správny potvrdil výrok, ktorým okresný súd úpravu styku otca s maloletým dieťaťom počas jesenných prázdnin, pričom v tomto období sa bude otec stykať s dieťaťom až 9 dní, nepovažoval za rozporné, a to napriek predchádzajúcim záverom o neupravení styku počas letných prázdnin, v nadväznosti na uvedené je potrebné zdôrazniť, že rozsudok okresného súdu bol vyhlásený dňa 18. februára 2019. V zmysle predmetného rozsudku sa otec s dieťaťom mal/má stretávať od štvrtka do pondelka bežného roka, t. j. počas 5 dní. Takto mal styk prebiehať až do jesenných prázdnin, t. j. zhruba po obdobie pol roka, počas ktorých si majú tak otec, ako aj dieťa, zvyknúť na úpravu styku, vytvoriť si riadnu citovú väzbu a otec mal vybudovať prostredie, v ktorom má dieťa vychovávať. Počas jesenných prázdnin malo byť dieťa prvýkrát u otca dlhšie, a to po dobu 9 dní. Obdobie letných prázdnin predchádzalo jesenným prázdninám a počas letných prázdnin otec žiadal úpravu styku až v rozsahu 15 dní každý mesiac, t. j. júl aj august. Z vyššie uvedených dôvodov úpravu styku počas letných prázdnin odvolací súd v čase jeho predchádzajúceho rozhodovania dňa 29.10.2019 považoval za predčasnú, ale zároveň vo svojom rozhodnutí nevyklučil, že otec sa nemôže s dieťaťom stykať dlhší čas, preto aj obdobie jesenných prázdnin, v rámci ktorých sa má otec stretávať s dieťaťom až 9 dní (teda o 4 dni dlhšie ako v bežnom roku), považoval za primerané okolnostiam danej veci. Napokon, pokiaľ dovolací súd vytkol odvolacieho súdu, že sa nevysporiadal ani s ďalšou podstatnou námietkou otca vo vzťahu k určeniu miesta odovzdávania a preberania detí spočívajúcou v tvrdení, že matka bola vlastníčkou motorového vozidla, ktoré však v priebehu konania účelovo predala, k predmetnému odvolací súd uvádza, že v zmysle ustálenej súdnej judikatúry súd nie je povinný sa vysporiadavať s každou námietkou účastníka. Túto námietku nepovažoval odvolací súd v čase svojho predchádzajúceho rozhodnutia za podstatnú. Pokiaľ však dovolací súd túto námietku otca označil ako za podstatnú, odvolací súd cítiac sa byť viazaný právnym názorom dovolacieho súdu uvádza, že v súdnej veci ide o konanie vo veci starostlivosti o maloletého, v ktorom konaní má súd v prvom rade rozhodovať v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Za súladné s jeho záujmami odvolací súd považuje to, že otec bude dieťa v rámci realizácie styku odovzdávať matke v pondelok v mieste jej bydliska, z čoho logicky vyplýva povinnosť otca priviezt'

maloleté dieťa z Q. do A.. Odvolací súd chápe, že otcovi uvedená skutočnosť môže spôsobovať problémy a je aj zvýšenou záťažou pre jeho osobu, avšak v každom prípade táto jeho povinnosť bola určitým spôsobom zohľadnená už prvoinštančným súdom, ako aj odvolacím súdom tým, že otcovi nebola určená, na rozdiel od predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu, povinnosť prispievať na tvorbu úspor maloletého dieťaťa. Teda nie preto, že matka nemá motorové vozidlo, ktorého sa podľa tvrdení otca účelovo zbavila, ale preto bola otcovi uložená povinnosť priviezť dieťa matke, lebo mu do istej miery bola znížená vyživovacia povinnosť. Z otcom koncipovaných vyjadrení je zrejmé, že sám takéto rozhodnutie súdu chápe, keď uvádza, že „...okresný súd legitímne rozhodol, že nie je povinný prispievať na tvorbu úspor maloletého z dôvodu jeho nadmernej časovej a finančnej zaťaženia pri realizácii styku...“ (viď vyjadrenie otca k odvolaniu matky - čl. 603 a nasl.). Vyznieva preto podľa odvolacieho súdu protirečivo jeho terajšia odvolacia a dovolacia argumentácia, že uloženie povinnosti priviezť dieťa matke považuje za nesprávne, pretože by sa mali obaja rodičia podieľať rovnakou mierou na preberaní dieťaťa v rámci úpravy styku, keďže žijú v rôznych miestach bydliska. K samotnej námietke účelovosti predaja motorového vozidla odvolací súd ešte uvádza, že matka tvrdenia otca poprela, uviedla, že motorové vozidlo už bolo staršie, vyžadovalo si náročnejšie opravy, čo bol skutočný dôvod, pre ktorý ho predala. Takéto vysvetlenie je podľa odvolacieho súdu dostatočné, objasňujúce dôvody samotného prevodu. Tiež nemožno podľa odvolacieho súdu vyžadovať od starých rodičov maloletého, aby dieťa vozili, pokiaľ otec vo svojich odvolacích námietkach k uvedenému smeroval tým, keď zdôraznil, že motorové vozidlo majú aj starí rodičia dieťaťa. Tu by bolo namieste potom aj skúmať, či je v záujme maloletého dieťaťa vzhľadom na značnú vzdialenosť medzi Q. a A., či sú, či už matka, resp. starí rodičia dieťaťa, dostatočne skúsení vodiči, aby dieťa prevádzali na takúto vzdialenosť a či takýto otcom želaný spôsob prepravy by bol v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd chápe, že uvedený čas môže otec tráviť napr. so svojou priateľkou žijúcou v spoločnej domácnosti, no na druhej strane si musí uvedomiť, že je otcom dieťaťa, z čoho vyplývajú bezpochyby nielen jeho práva, ale aj povinnosti (postarať sa o dieťa, ktorého jeho rodičom).

18. Zo zhora uvádzaných dôvodov odvolací súd opätovne napadnutý výrok IV. o úprave styku otca s maloletým ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)